

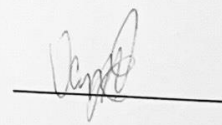
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Факультет захисту рослин, біотехнологій та екології
Кафедра ентомології, інтегрованого захисту та карантину рослин

Точилішкін

10.11.22 р. Ст-К

Звіт
про роботу студентського наукового гуртка «Entomologist»
на період 2022 рік

Керівник гуртка,
доктор філософії, асистент Статкевич О.І



Київ – 2022

Назва гуртка: студентський пізнавально-науковий гурток «Entomologist» кафедри ентомології, інтегрованого захисту та карантину рослин.

Мета наукового гуртка: є формування комплексу знань та навичок у галузі загальної ентомології, а саме, уявлень про таксономічну різноманітність комах, морфології, анатомії, фізіології та екології комах закономірностях їх поширення та ролі у природних та антропогенних екосистемах. Передбачається розвиток навичок самостійної аналітичної та науково-дослідної роботи, використання набутих теоретичних знань на практиці, розвиток навичок роботи з навчальною та науковою літературою.

Заходи, які проведені за звітні період:

- ✓ Зарахування студентів у члени гуртка. Створення чату для спілкування та обміну інформації між учасниками. Ознайомлення з лабораторною базою кафедри.
- ✓ Еколого-фауністичні спостереження видового складу комах за окремими рядами.
- ✓ Семінар: «Ентомофаги як складова біологічного методу захисту рослин».
- ✓ Підготовка учасників гуртка до Міжнародних і Всеукраїнських наукових конференцій.

Розділ 1. Зарахування студентів у члени гуртка. Створення чату для спілкування та обміну інформації між учасниками. Ознайомлення з лабораторною базою кафедри.

Згідно наказу № 675 від 29.09.2022 р. було призначено керівника науково-пізнавального гуртка «Entomologist» Статкевич Ольгу Ігорівну, доктор філософії, асистент кафедри ентомології, інтегрованого захисту та карантину рослин. З приводу цього запланована онлайн-зустріч . Зокрема, розглянули такі питання: зарахування студентів у члени гуртка, створення чату для спілкування та обміну інформації між учасниками та ознайомлення з лабораторною базою кафедри.

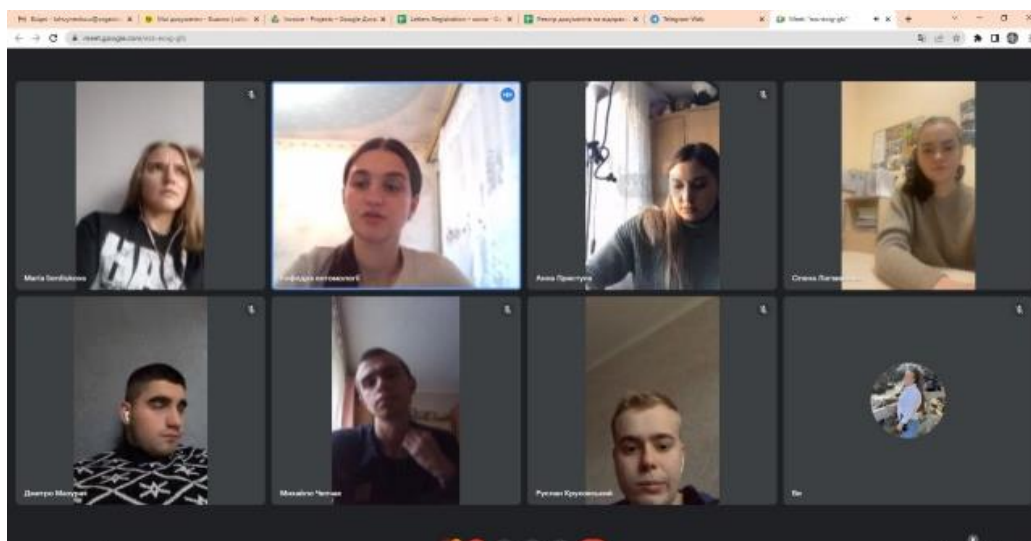


Рис. 1. Онлан-зустріч гуртка «Entomologist»

У ході зустрічі було зараховано учасників гуртка. Інформація наведена у таблиці 1. Крім того, староста гуртка створила чат у застосунку «Telegram», студенти обговорюють організаційні питання та обмінюються науковою інформацією під час отримання завдання від керівника (рис. 2).

Таблиця 1.

Склад гуртка «Entomologist», кафедри ентомології, інтегрованого захисту та карантину рослин

№ п/п	ПІБ	Курс, група
1	Логвиненко О.С.	4
2	Тарнавські Н.В.	4
3	Шапошник О.В.	4
4	Івахненко Д.С.	4
5	Круковський Р.Д.	4
6	Сердюкова М.	4
7	Михалевич Ю.М.	3
8	Помагайбог С.О.	3
9	Пристапа А.О.	3
10	Маньків К.І.	3
11	Слюсаренко Ю.М.	3
12	Чепчак М.О.	2
13	Ганіщенко К.В.	2
14	Яротник Є. І.	2
15	Шкорбот В. С.	3
16	Моргун Д.В.	2
17	Мазурак Д.А.	3

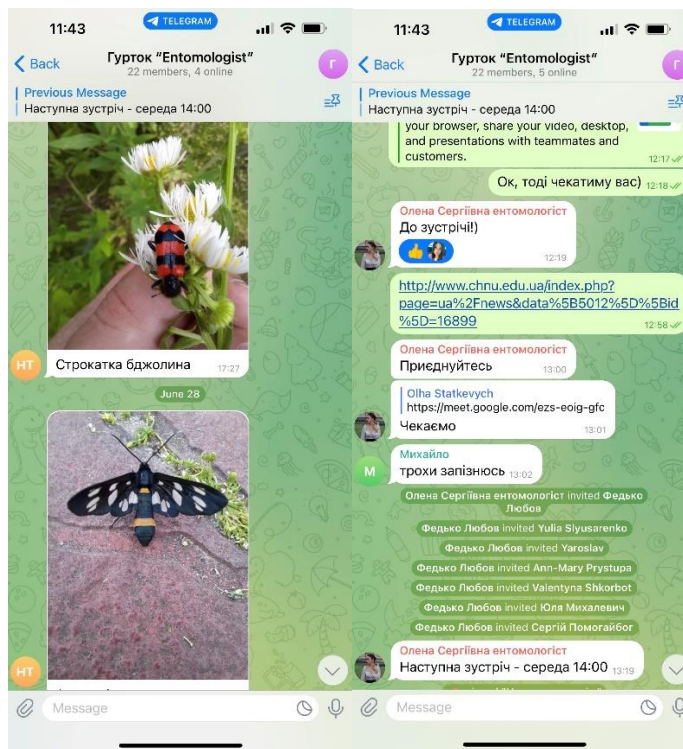


Рис. 2. Чат гуртка у застосунку «Telegram»

Розділ 2. Еколого-фауністичні спостереження видового складу комах за окремими рядами.

Щоб ознайомити студентів з багатим і різноманітним світом комах, їх значенням, щоб показати зв'язки цих тварин із навколишнім середовищем, програмою гуртка було передбачено проведення ентомологічних екскурсій у різні біогеоценози.

Протягом вересня-грудня 2022 року, студенти гуртка «Entomologist» проводили еколого-фауністичні спостереження на базі ботанічного саду НУБіП України. Зокрема, було зібрані зразки комах видового складу за окремими рядами: Рівнокрилі, Напівтвердокрилі, Твердокрилі, Лускокрилі, Сітчастокрилі, Перетинчастокрилі, Двокрилі. Крім цього, було проаналізовано фауністичний комплекс, ареал, зустрічаємість, чисельність, ступінь звичайності виду. Дані спостережень обробляли статистично і оформляли у вигляді таблиці (табл. 1.).

Таблиця 1

**Перелік рядів та родин, які зібрані у біогеоценозі ботанічного саду
НУБіП України**

№ п/п	Назва ряду	Назва родини, представники якої були зібрані в ентомологічну колекцію	Чисельність, екз.
1.	Рівнокрилі	Цикадки, Листоблішки, Попелиці, Справжні або не справжні щитівки	15
2.	Напівтвердокрилі	Водомірки, Сліпняки	7
3.	Твердокрилі	Туруни, Плавунці, Ковалики, Пластинчатовусі, Вусачі,	10
4.	Лускокрилі	Листовійки, Вогнівки, Білани, Совки, Хвилівки	17
5.	Сітчастокрилі	Золотоочка	2
6.	Перетинчастокрилі	Бджолині, Браконіди, Мурашки	8
7.	Двокрилі	Гедзі, Дзюрчалки, Справжні мухи,	6
8.	Всього		65

Під час екскурсії у ботанічному саду студенти знайомились з різними видами комах за характером їх живлення (рослиноїдні, хижаки, паразити, сапрофаги тощо) (рис. 2), за роллю в природі та житті людини (шкідники, паразити, переносники збудників хвороб людини, тварин і рослин, комахи-запилювачі рослин, комахи - ентомофаги), з різними стадіями їх розвитку (яйця, личинки, лялечки, дорослі комахи), з умовами їх життя.





**Рис. 2. Зібраний біоматеріал у біогеоценозі Ботанічного саду
НУБіП України (2022 р.)**

У підсумку студенти, набули навичок щодо збирання та обліку комах .
У подальшому гуртківцям із зібраних зразків комах потрібно провести
видову ідентифікацію, зробити ентомологічну колекцію та гербарій
пошкоджених рослин.

Розділ 3. Семінар: «Ентомофаги як складова біологічного методу захисту рослин».

Студенти пізнавального гуртка на чолі зі старостою Оленою
Логвиненко в рамках наукової роботи продовжили свою діяльність з
оволодінням нових знань. Зокрема, на запланованому заході, учасники
ознайомились з видовою різноманітністю ентомофагів, які використовуються
в регулюванні чисельності шкідливих організмів. Адже, відомо, що розвиток
органічного землеробства передбачає постійне розширення застосування
безпечних для людини і тварин методів захисту рослин.

В останні роки все більше світова спільнота освоює технології
органічного землеробства та рослинництва, а це означає відмову від
використання будь-яких хімічних препаратів. Керівник гуртка Статкевич
Ольга Ігорівна зазначила, що наразі у світі лабораторно вирощують понад
150 видів хижих і паразитичних членистоногих, які використовуються у
біологічному контролі в Європі. Зокрема, членистоногі включають чотири
таксономічні групи: в першу чергу Hymenoptera (52,2 %, 120 видів), Ascarid

(13,1 %, 30 видів), Coleoptera (12,2 %, 28 видів) і Heteroptera (8,3 %, 19 видів) та ін (рис. 3).

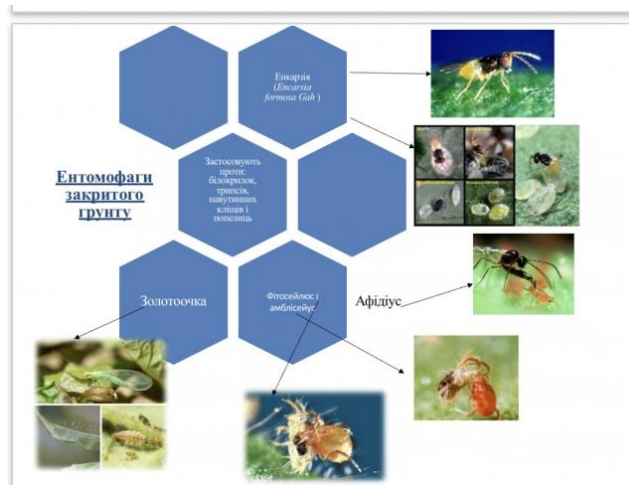


Рис. 3. Різноманітність ентомофагів закритого та відкритого ґрунту.

Ще донедавна Україна була єдиним та беззаперечним лідером у світі з біологічного захисту рослин. Ми дізнались, що на території країни працює понад 60 біолабораторій, котрі успішно вирощують і реалізують ентомофагів. При цьому, масово розмножують такі види ентомокультур як: *Trichogramma pintoi*, *T. evanescens*, *T. dendrolimi* та *Habrobracon hebetor*.

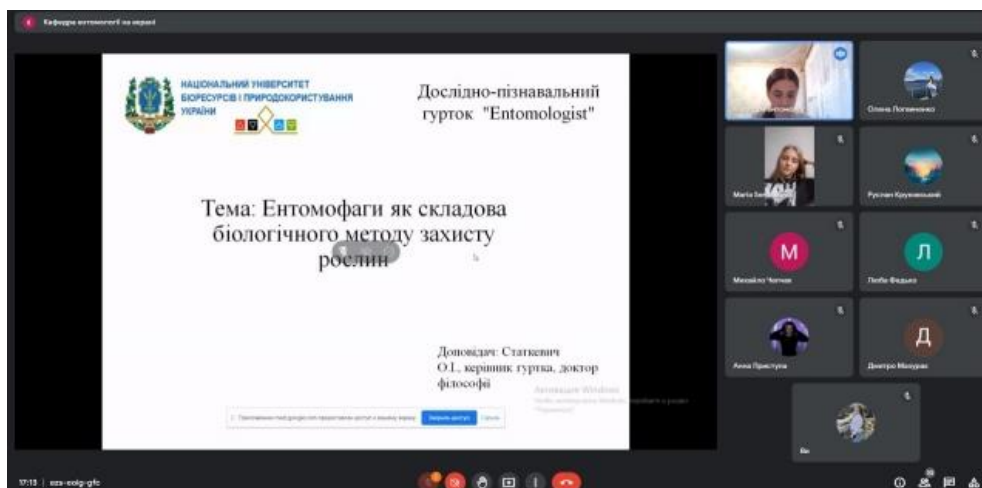


Рис. 4. Онлайн-зустріч гуртка «Entomologist»

На завершення онлайн-зустрічі гуртка, керівник запропонував виконати цікаве дослідження. Зокрема, на період жовтень-листопад, змайструвати штучні гнізда для перезимівлі корисної ентомофауни та розмістити їх в природних стаціях.

Розділ 4. Підготовка учасників гуртка до Міжнародних і Всеукраїнських наукових конференцій.

Гуртківці кафедри приймали активну участь у публікаційній діяльності. Зокрема, за звітній період студенти опублікували тези-доповіді у 3-х міжнародних науково-практичних конференціях:

1. Статкевич О.І. Внутрішньовидова варіабельність еколого-географічно віддалених популяцій ектопаразита габробракона (*Nabrobracon hebetor* Say.)// Міжнародна науково-практична конференція «Захист і карантин рослин у ХХІ столітті: Проблеми і перспективи», 20-21 жовтня 2022 року, С. 188 – 190.

2. Михалевич Ю., Статакевич О. Особливості шкідливої діяльності лускокрилих фітофагів та методи регулювання їх чисельності // Міжнародна науково-практична конференція «Молодіжна наука заради миру та розвитку», 9-11 листопада 2022 року.

3. Логвиненко О., Статкевич О., Моніторинг складу фітофагів посівів соняшнику та методи регулювання їх чисельності//Міжнародна науково-практична конференція «Молодіжна наука заради миру та розвитку», 9-11 листопада 2022 року.

4. Маньків К., Статкевич О. Розвиток інноваційних технологій в галузі захисту рослин//Міжнародна конференція «Інноваційні технології в захисті рослин за умов глобалізації», 1 грудня 2022 р., НУБіП України, м. Київ, С. 34.

Забезпечення діяльності web-сторінки гуртка:

<https://nubip.edu.ua/node/1116/8>